

Spoznavati Njega in sebe (3) – V družbi svetnikov

Ko se učimo moliti, nam pri tem lahko pomagajo ljudje, ki so to počeli v svojem življenju: svetniki, in na poseben način sveta Marija.

30. Jan. 2023

Jezus se prvič javno odpravi v Jeruzalem. Končno je prišel trenutek, da popolnoma predan svojemu poslanstvu z besedo in čudeži oznanja božje kraljestvo. Odkar je na

svatbi v Kani storil čudovito delo, se glas o njem polagoma širi. Tedaj, v zavetju tihe in temne noči, pride k njemu znan judovski učitelj (Jn 3,1). Nikodem je bil pred tem pretresen, ko je slišal in videl Kristusa. Veliko stvari se mu plete po glavi in želel bi jih razrešiti v zasebnem pogovoru iz oči v oči. Jezus, ki pozna iskrenost njegovega srca, mu brž pove: »Če se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v Božje kraljestvo« (Jn 3,5).

Pogovor se nadaljuje s tem, kar bi se vprašal vsak izmed nas: Kaj to pomeni? Če vem točen dan in celo uro svojega rojstva, kako naj se rodim dvakrat? Jezus je Nikodema pravzaprav prosil, naj ne poskuša le razumeti, ampak, kar je še pomembnejše, naj dovoli Bogu, da vstopi v njegovo življenje. Kajti hoteti biti svet je kakor ponovno rojstvo, pomeni videti vse v novi luči, skratka, biti nov človek: postopoma se spreminjati v Jezusa Kristusa

samega in »dopustiti, da se Njegovo življenje razodene v nas«. ^[1] Svetniki so poti božjega kraljestva že prehodili: plezali so po gorah tega kraljestva, počivali v njegovih dolinah in izkusili tudi nekoliko temnejše koticke. Zato nam vzbujajo upanje. Eden od načinov, kako prepoznati Kristusa, je ravno pomoč svetnikov. Njihova življenja lahko igrajo pomembno vlogo na osebni poti vsakega krščenega, ki bi se rad naučil moliti.

Marija moli, ko je vesela ...

Ženske in moški, ki so živeli pred nami, so priče, da je življenjski dialog z Bogom resnično mogoč sredi tega našega letanja sem in tja, ki nam včasih lahko daje misliti, da je ravno obratno. Med njimi je ključnega pomena pričevanje svete Marije. Ona je zaradi ljubeče bližine s svojim Sinom Jezusom v vsakdanjem družinskem življenju imela nadvse

živo izkušnjo dialoga z Očetom. Kot pri vsaki hiši so bili tudi v nazareškem domu dobri in težji trenutki; vendar Marija v takšnem ali drugačnem razpoloženju vedno moli.

Moli na primer, ko je vesela. Vemo, da se je Marija kmalu po angelovem oznanilu »v naglici odpravila v gričevje, v mesto na Judovem« (Lk 1,39), da bi obiskala svojo sestrično Elizabeto. Prejela je novico, da bo družina pridobila še enega nečaka, kar je bilo vredno praznovanja, zlasti ker je bil to glede na Elizabetino in Zaharijevo starost nepričakovan dogodek. »Lukov opis srečanja med sestričnima je navdan z ganjenostjo ter nas postavlja na prizorišče blagoslova in veselja«;^[2] tej ganjenosti se na neki način pridruži Sveti Duh, ki razodene Mesijevo telesno navzočnost tako Krstniku kot njegovi materi.

Kakor hitro Marija stopi v njeno hišo, ji Elizabeta z vso toplino izreče hvalo z besedami, ki bodo postale splošno razširjena molitev in ki jih vsak dan ponavljamo, pri čemer se tudi sami pridružimo temu veselju:

»Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa!« (Lk 1,42). Devica Marija se na sestričnino navdušenje ganjena odzove: »Moja duša povelečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem

Odrešeniku.« *Magnifikat* – tako je izročilo poimenovalo ta odgovor naše Matere – nas uči, kolikšna je razsežnost z božjo besedo prepojene hvalne molitve. Kot poudarja

Benedikt XVI.: »Marija je dobro poznala Sveto pismo. Njen

Magnifikat je čudovita tapiserija, stkana iz niti Stare zaveze.«^[3] Kadar je naše srce polno hvaležnosti za kak prejeti dar, je čas, da si v molitvi pred Bogom damo duška – morda z besedami iz Svetega pisma – ter mu priznamo *velike reči*, ki jih je storil v

našem življenju. Zahvaljevanje je temeljna drža krščanske molitve, zlasti v trenutkih veselja.

... pa tudi v trpljenju in potrnosti

Vendar Marija moli tudi v trenutkih teme, ko nastopi bolečina ali ko ne vidi smisla. Tako nas uči še ene ključne drže krščanske molitve, ki je na strnjen, a svetel način izražena v poročilu o Jezusovi smrti: »Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere« (Jn 19,25). Marija, ki jo preveva žalost, preprosto *stoji*. Ne poskuša rešiti svojega Sina niti spremeniti situacije. Ne vidimo je, da bi od Boga zahtevala, naj ji pojasni, česar ne razume. Prizadeva si le, da ji ne uide niti ena beseda, ki jo Jezus šepetaje izreče na križu. Ko dobi novo nalogo, jo zato nemudoma sprejme: »Žena, glej, tvoj sin! Potem je rekel učencu: Glej, tvoja mati!« (Jn 19,26-27). Marija je potopljena v žalost, ki je za mnoge

nekaj najhujšega, kar človek more doživeti: biti priča smrti lastnega otroka. Kljub temu ohrani prisebnost, ki ji omogoča pritrditi novemu klicu, da kot svojega sina sprejme Janeza in z njim nas, moške in ženske vseh časov.

Trpeča molitev pomeni predvsem *stati* ob svojem lastnem križu, ljubiti božjo voljo; tako da zmoremo reči *da* situacijam in osebam, ki jih Gospod postavi v našo bližino. Moliti pomeni videti resničnost, četudi se zdi silno temačna, izhajajoč iz gotovosti, da je v njej vedno nek dar, da je v ozadju te stvarnosti vedno Bog. Tako bomo zmogli sprejemati osebe in okoliščine kakor Marija, rekoč: »Tukaj sem« (prim. Lk 1,38).

V njenem življenju naposled odkrijemo še eno stanje duha, v katerem je njena molitev drugačna od tiste, zaznamovane s temo trpljenja. Marijo namreč vidimo,

kako skupaj s svojim možem Jožefom moli tudi v trenutkih tesnobe. Nekega dne, ko se vračata z vsakoletnega romanja v jeruzalemski tempelj, opazita, da njunega dvanajstletnega sina ni. Odločita se, da se vrneta in ga poiščeta. Ko ga končno najdeta sredi pogovora z učitelji postave, ga Marija vpraša: »Otrok, zakaj si nama tako storil? Tvoj oče in jaz sva te s tesnobo iskala« (Lk 2,48). Tudi mi se lahko marsikdaj počutimo tesnobno, ko se nas polašča občutek, da ne dosegamo ustrezne ravni, da ne izpolnjujemo vsega, kar bi bilo treba, da nismo na pravem mestu. Tedaj se nam lahko zazdi, da je nekaj narobe: življenje, poklic, družina, služba ... Morda pomislimo, da ta pot ni takšna, kot smo pričakovali. Načrti in sanje iz preteklosti se nam zdijo naivni. V tolažbo nam je lahko zavedanje, da sta Marija in Jožef šla skozi to krizo in da odgovor na njuno tesnobno molitev ni bil prav nič jasen ali

pomirjujoč: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta? Vendar nista razumela besed, ki jima jih je rekel« (Lk 2,49-50).

Molitev v tistih tesnobnih trenutkih nam ne zagotavlja, da bomo prišli do hitre in enostavne rešitve. Kaj torej storiti? Devica Marija nam kaže pot: ostati zvest svojemu življenju, vrniti se v vsakdanjo stvarnost ter znova odkriti božjo voljo, tudi če je ne razumemo v celoti. In enako kot Marija lahko vse te skrivnostne in včasih temačne dogodke ohranimo v svojem srcu, tako da jih *premišljujemo*, se pravi, da jih zremo v drži molitve. Na ta način se postopoma zavedamo, da se božja navzočnost vrača; izkusili bomo, da Jezus v nas *raste* in znova postaja viden (prim. Lk 2,51-52).

Življenjepisi, ki so kakor naša življenja

Marija je edinstvena priča božje bližine, po kateri hrepenimo, prav tako pa tudi svetniki, vsak na svoj osebni in specifičen način. »Vsak svetnik je kakor žarek luči, ki vre iz božje besede,« uči Benedikt XVI. v nekem dokumentu, kjer nam predlaga nekaj učiteljev: »Tako pomislimo na sv. Ignacija Lojolskega in njegovo iskanje resnice duhovnega razločevanja; na sv. Janeza Boska in njegovo vnemo za vzgojo mladih; na sv. Janeza Marijo Vianneya in njegovo zavest o veličini duhovništva, ki je dar in naloga; na sv. Pija iz Pietrelcine in njegovo željo, da bi bil orodje božjega usmiljenja; na sv. Jožefmarija Escrivája in njegovo oznanjevanje poklicanosti vseh k svetosti; na bl. Terezijo iz Kalkute, misijonarko božje ljubezni do najbolj ubogih.«^[4]

Človeško gledano je povsem naravno, da so nam blizu določeni načini življenja, ljudje, ki se ukvarjajo z

nam privlačnimi nalogami ali govorijo tako, da se njihove besede dotaknejo našega srca in razuma. Poznavanje življenja in izkustva nekega svetnika ter branje njegovih spisov sta odličen način za gojenje resnično prijateljskega odnosa z njim ali z njo. Če bi torej poudarjali le izjemne trenutke iz življenja in molitve svetnikov, bi tvegali, da njihov zgled postane nekoliko bolj oddaljen in bi mu bilo težje slediti. »Se spomnite Petra, Avgušтина, Frančiška? Nikoli mi niso bili vseč življenjepisi svetnikov, v katerih so bila naivno, pa tudi s pomanjkljivim naukom predstavljena junaštva teh ljudi, kakor da bi bili potrjeni v milosti že v materinem telesu. Ne. Resnični življenjepisi junaških kristjanov so kot naša življenja: v bojih so zmagovali, v bojih so izgubljali. A potem so se skesani vračali v boj.«^[5] Na podlagi takšnega stvarnega pristopa je pričevanje svetnikov mnogo bolj verodostojno

prav zato, ker so podobni vsakomur izmed nas: med svetniki, pravi papež Frančišek, »so morda naša mama, babica ali druge znane osebe (prim. 2 Tim 1,5). Morda njihovo življenje ni bilo popolno, toda kljub nepopolnostim in padcem so nadaljevali pot in so bili vseč Gospodu.«^[6]—

Naše pojmovanje molitve je lahko celovitejše, če jo vidimo utelešeno v življenju drugih ljudi. Domačnost s svetniki nam pomaga odkrivati različne načine, kako začeti in se znova lotiti molitve. Neko novo luč nam denimo lahko prinese podatek, da je bil Psalm 91 v veliko tolažbo svetemu Tomažu Moru v dolgih mesecih, ki jih je prebil v ječi: »Pod njegove peruti se zatečeš ... Najvišjega si postavil za svoje prebivališče ... Ker mi je vdan, ga hočem osvoboditi.«^[7]— Psalm, v katerem je tolažbo našel mučenec, ko se je v ječi soočal z možnostjo nasilne

smrti in trpljenjem svojih bližnjih, lahko tudi nam nakaže pot molitve v majhnih in velikih življenjskih preizkušnjah.

Osupljivi božji pogled na človeka

Poznavanje svetnikov nam lahko pomaga odkriti Boga v vsakdanjih stvareh, kot so to počeli oni sami. Vzbuja nam občudovanje, ko preberemo, kaj je odkril sveti Janez Marija Vianney, arški župnik, tistega dne, ko je ogovoril enega od svojih faranov, nepismenega kmeta, ki je redno veliko časa prebil pred tabernakljem. *Kaj počnete*, ga je vprašal duhovnik. In dobri mož je preprosto odvrnil: *Jaz gledam njega in on gleda mene*. Več ni bilo potrebno. Ta odgovor se je kot neizbrisen nauk vtisnil v srce njegovega župnika. Kontemplativna molitev, »kontemplacija je pogled vere, uprt v Jezusa«, ^[8] uči Katekizem Cerkve, pri čemer omenja prav ta

dogodek. Gledam ga in – kar je še mnogo pomembnejše – on gleda mene. Bog nas vedno gleda, vendar to počne na poseben način, kadar povzdignemo oči in mu vrnemo ljubeč pogled.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi svetemu Jožefmariju in ga tako navdušilo, da je v teku svojega življenja pogosto pripovedoval o tem doživetju. Ko je bil še mlad duhovnik in je nabiral svoje prve pastoralne izkušnje, je ponavadi ves dopoldan prebil v spovednici ter čakal na spokornike. V določenem trenutku je vsakič zaslišal ropotanje pločevink, ki ga je vznemirilo in vzbudilo njegovo radovednost. Nekega dne, ko se ni mogel več premagovati, se je skril za vrati, da bi videl, kdo je ta skrivnostni obiskovalec. Naposled je zagledal moža s kanglami za mleko, ki se je pri odprtih cerkvenih vratih obrnil k tabernaklju, rekoč: *Jezus, tukaj mlekar Janez*. Za kratek čas je

postal, nato pa odšel. Ta preprosti človek mu je, ne da bi se tega zavedal, dal zgled zaupne molitve, ki je duhovnika osupnila in ga spodbudila, da je kot stalen refren ponavljal: »Gospod, tu je ta nesrečnik, ki te ne zna ljubiti kakor mlekar Janez.«^[9]

Pričevanja številnih svetnikov iz najrazličnejših obdobj in okoliščin nam potrjujejo, da lahko tam, kjer smo, in kakršni smo, začutimo, da nas Bog gleda z naklonjenostjo. To trdijo upravičeno, saj so bili oni sami prvi, ki jih je to odkritje osupnilo.

Tako budni kot v spanju

Svetniki, kot rečeno, nam pomagajo tudi takrat, ko vidimo njihovo šibkost ali utrujenost: »Včeraj nisem mogel pozorno zmoliti niti dveh zdravamarij zapored,« je nekega dne proti koncu svojega življenja zaupno dejal sv. Jožefmarija. »Ko bi ti videl, kako sem trpel! A kot vedno, čeprav

mi je bilo težko in nisem vedel, kako naj to storim, sem še naprej molil: Gospod, pomagaj mi, sem mu govoril, Ti moraš biti tisti, ki bo uresničil velike stvari, ki si mi jih zaupal, saj vidiš, da jaz nisem sposoben narediti niti najmanjših. Kot vedno se izročam v tvoje roke.«^[10]

Tudi mladi Filip Neri je molil:

»Gospod, drži danes svoje roke nad Filipom, sicer te Filip izda.«^[11]

Blažena Guadalupe Ortiz de Landázuri je v nekem pismu priznavala, da v njeni molitvi ni čutnih tolažb: »V globini je navzoč Bog; čeprav ga zlasti pri molitvi v tem obdobju skoraj nikoli ne čutim ...«^[12] Da ne omenjamo svete Terezije iz Lisieuxa, ki je zapisala: »Zares sem daleč od tega, da bi bila svetnica, in to najbolje dokazuje pravkar povedano. Namesto da bi se veselila svoje suhote, bi jo morala pripisati pomanjkanju svoje gorečnosti in zvestobe. Moralo bi me spravljati v

obup, da (po sedmih letih) med molitvijo in zahvaljevanjem zaspim. Pa vendar ne čutim obupa ... Mislim, da majhni otroci staršem ugajajo tako speči kot budni. Mislim, da zdravniki svoje paciente uspavajo, da bi jih lahko operirali.«^[13]

Zato potrebujemo pričevanje in družbo svetnikov, da bi se vsak dan prepričali, da je mogoče in vredno gojiti prijateljstvo z Gospodom ter se prepustiti njegovim rokam:

»Resnično smo vsi sposobni, vsi smo poklicani, da se odpremo temu prijateljstvu z Bogom, da ne zdrsnemo iz njegovih rok, da se ne utrudimo vedno novega vračanja h Gospodu, tako da govorimo z Njim, kot človek govori s prijateljem.«^[14]

Carlo de Marchi

[1] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 104.

[2] Očetove besede v Covadongi, 13. 7. 2018.

[3] Benedikt XVI., Homilija, 18. 12. 2005.

[4] Benedikt XVI., apost. spod., *Verbum Domini*, št. 48.

[5] Sv. Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 76.

[6] Frančišek, apost. spod. *Gaudete et exsultate*, št. 3.

[7] Ps 91,4.9.14. Prim. sv. Tomaž More, *Diálogo de la fortaleza contra la tribulación*. Tretji del knjige, napisan v ječi v Londonskem stolpu, je zasnovan kot neke vrste razlaga Psalma 91 (90).

[8] Katekizem Katoliške cerkve, št. 2715.

[9] — Andrés Vázquez de Prada, *Ustanovitelj Opus Dei*, 1. knjiga, str. 455.

[10] Sv. Jožefmarija, 26. 11. 1970, v: Javier Echevarría, *Memoria del beato Josemaría*, str. 25.

[11] Citira Benedikt XVI. na avdienci 1. 8. 2012.

[12] Mercedes Montero, *En Vanguardia: Guadalupe Ortiz de Landázuri, 1916–1975*, Rialp, Madrid 2019, str. 94.

[13] Sv. Terezija iz Lisieuxa, *Historia de un alma: manuscritos autobiográficos*, Manuscrito A, 76.

[14] Joseph Ratzinger, *Dejar obrar a Dios*, v: *L'Osservatore Romano*, 6. 10. 2002.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sl-si/article/spoznavati-
njega-in-sebe-3-v-druzbi-svetnikov/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/spoznavati-njega-in-sebe-3-v-druzbi-svetnikov/) (5.
Avg. 2025)